

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İŞ ÇOCUK KLASİKLERİ

CHARLES DICKENS

UYARLAYAN: SEVGİ ATLIHAN

Tuhaf Bir Yılbaşı Öyküsü

KISALTILMIŞ METİN

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Tuhaf Bir Yılbaşı Öyküsü

Charles Dickens

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

CHARLES DICKENS
TUHAF BİR YILBAŞI ÖYKÜSÜ

ÖZGÜN ADI
A CHRISTMAS CAROL

ORJİNAL İNGİLİZCE METİNDEN
GENÇ OKURLAR İÇİN UYARLANMIŞTIR

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077

UYARLAYAN
SEVGİ ATLIHAN

RESİMLEYEN
ARTHUR RACKHAM

EDİTÖR
NEVİN AVAN ÖZDEMİR

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

1. BASIM: ŞUBAT 2018
4. BASIM: ARALIK 2020
Genel Yayın Numarası: 4108

ISBN 978-605-295-362-4

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek
metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz,
yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

BASKI
ALFABE BASIN YAYIN SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
İKİTELLİ OSGB MAH. HÜRRİYET BULVARI ENKOOP SANAYİ SİTESİ
ENKOOP SOKAK NO:1 KAT:-1 BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL
(0212) 485 21 25
Sertifika No: 46012

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

Kısaltılmış İş Çocuk Klasikleri

Tuhaf Bir Yılbaşı Öyküsü

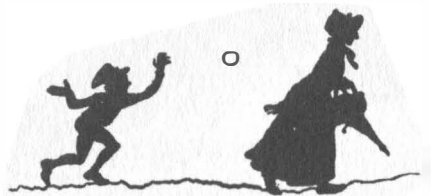
Charles Dickens

Uyarlayan
Sevgi Atlıhan

TÜRKİYE \$ BANKASI
Kültür Yayınları

BÖLÜMLER

1. Bölüm – Scrooge ve Marley	1
2. Bölüm – Marley'in Hayaleti	11
3. Bölüm – Üç Hayaletten İlki	24
4. Bölüm – İkinci Hayalet	43
5. Bölüm – Son Hayalet	61
6. Bölüm – Maceranın Sonu	72

KARAKTERLER

Ebenezer Scrooge: Scrooge ve Marley firmasının hayattaki tek ortağı; cimri, inatçı ve açgözlü bir adam

Jacob Marley'in Hayaleti: Scrooge'un eski iş ortağının hayaleti

Geçmiş Yılbaşı'nın Hayaleti: Geçmişte olmuş olayları gösteren hayalet

Şimdiki Yılbaşı'nın Hayaleti: Kibar ve sıcak bir kişiliği olan hayalet; o anda gerçekleşen olayları gösteriyor

Gelecek Yılbaşı'nın Hayaleti: Gelecekte gerçekleşme ihtimali olan görüntüler gösteren, çok ürkütücü hayalet

Bob Cratchit: Ebenezer Scrooge'un kâtibi

Peter Cratchit: Bob Cratchit'in oğullarından biri

Tim Cratchit (Küçük Tim): Bob Cratchit'in en küçük oğlu

Bayan Cratchit: Bob Cratchit'in karısı

Belinda ve Martha Cratchit: Bob Cratchit'in kızları

Bay Fezziwig: Neşeli ve cana yakın bir tüccar

Bayan Fezziwig: Bay Fezziwig'in değerli karısı

Fred: Scrooge'un yeğeni

Eskici: Çalıntı eşya alıcısı

Dick Wilkins: Scrooge'un çırak arkadaşı

Belle: Scrooge'un eski kız arkadaşı ve hoş bir ev hanımı

Bayan Dilber: Çamaşırcı kadın

Fan: Scrooge'un kız kardeşi

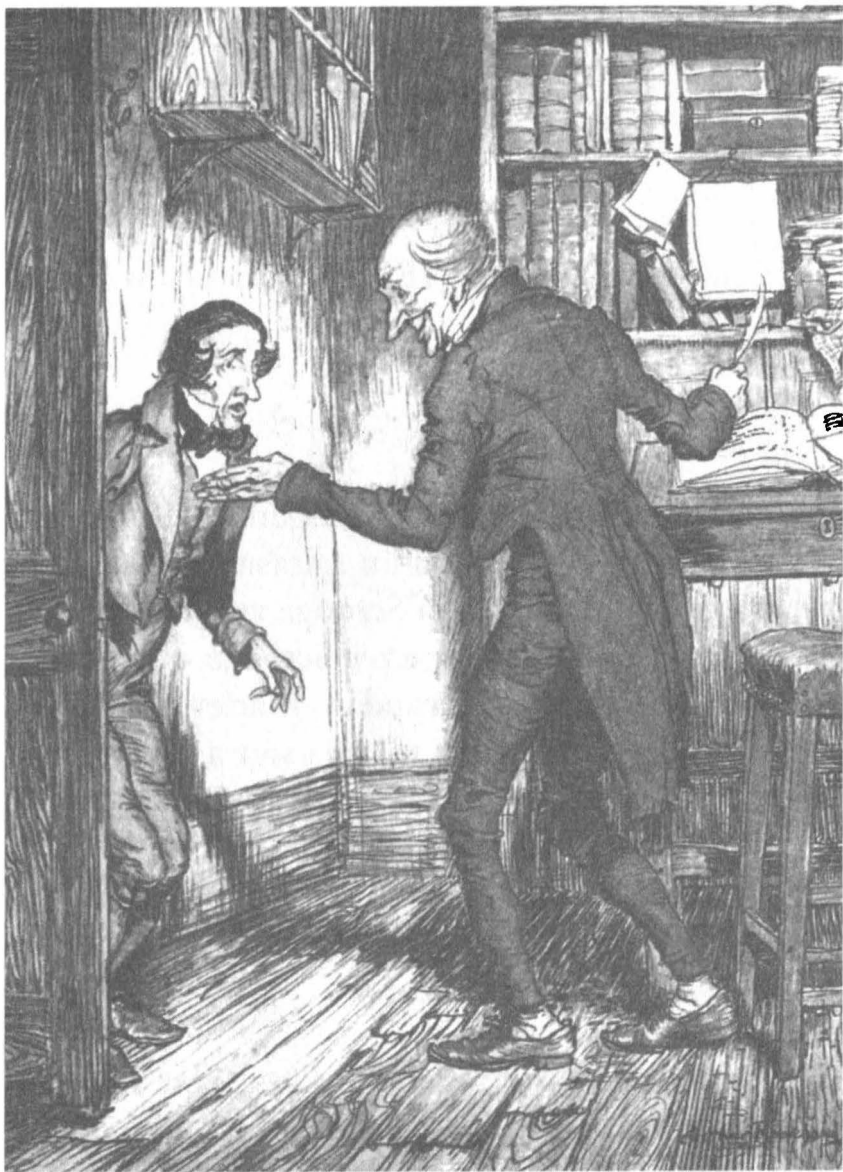

1. BÖLÜM

SCROOGE VE MARLEY

Öncelikle Marley'in ölü olduğunu belirtmeliyim. Marley öldü ve bütün mirasını Scrooge'a bıraktı. O günden sonra Scrooge ve Marley firmasının tek sahibi Ebenezer Scrooge oldu. Scrooge, firmanın tabelasından Marley'in adını sildirmedi. Ölümünden yıllarca sonra bile Marley'in adı tabelada kaldı. Aslında Marley'den geriye kalan tek şey de bu oldu. Onları yakından tanımayan insanlar Scrooge'a bazen Marley diye hitap ediyorlardı; ancak bu, Scrooge'u rahatsız etmiyordu.

Scrooge açgözlü, cimri ve ürkütücü bir adamdı. Hırsı, tamahkârlığı ve acımasızlığı yaşlandıkça artmış, Scrooge sonunda korkunç bir yaşlı

adama dönüşmüştü. Taş gibi bir kalbi ve her zaman asık, donmuş gibi görünen bir suratı vardı. O kadar cimri bir adamdı ki, çok parası olduğu halde yoksullara yardım etmez, çok düşük ücretlerle çalıştırdığı işçilerine bayramlarda bile izin vermez ve hatta en soğuk kış günlerinde bile iş yerinin ısıtılması için para harcamak istemezdi.

Scrooge kimseye değer vermezdi ve tabii ki bunun sonucu olarak kimse de ona değer vermezdi. Hiçbir şey bu aksi yaşlı adamı neşelendiremez, kalbini yumuşatamazdı. Hatta Noel ve Yılbaşı neşesi bile onu etkilemezdi.

Bir Yılbaşı günü akşama doğru, her zaman ki gibi kâtibi Bob Cratchit ile ofiste çalışıyordu. Gün boyu kar yağmış, şimdi de hava iyice soğuduğu için yollar buz tutmuştu. Scrooge masraf olmasın diye ofisteki sobalarda yakılacak kömüre sınır koymuştu. Kâtibin çalıştığı odadaki sobada sönmeye yüz tutmuş bir ateş vardı. Bu nedenle ofis neredeyse dışarısı kadar soğuktu. Zavallı Bob Cratchit, mum ışığında faturaları deftere geçiriyor, donan parmaklarını mumun aleviyle ısıtmaya çalışıyordu.

Bu sırada iki tombul ve neşeli adam ofise girdi. Adamlar şık kıyafetler giymişlerdi ve zengin

görünüyorlardı. Adamlardan biri, “Firmanın ortağı Bay Marley siz misiniz?” diye sordu.

Scrooge, “Marley öleli yedi yıl oluyor,” dedi. “Yedi yıl önce tam da bu gece öldü.”

Diğer adam, “Öyleyse siz Bay Scrooge olmalısınız,” diyerek kartını uzattı. “Sizin de müteveffa ortağınız kadar cömert ve hayırsever olduğunuza eminiz.”

Cömertlik ve hayırsever kelimelerini duyan Scrooge adama kartını geri uzattı. Zaten asık suratını iyice ekşitmişti.

Adamlardan biri, “Yeni bir yıla başlarken hayır kurumları için bağış topluyoruz. Yardımla-

rınız fakirlere yeni yıl için umut verecektir. Binlerce insan temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor, başını sokacak bir yer bulamıyor, efendim.”

Scrooge ters ters bakarak, “Ne oldu, hapishaneleri kapattılar mı?” diye sordu.

Adam, “Çok fazla hapishane var,” diye yanıt verdi.

Scrooge, “Peki ya düşkünler için olan evler duruyor mu?” diye sordu. “Hâlâ açıklar, değil mi?”

Adam başını önüne eğerek, “Evet efendim,” cevabını verdi adam. “Keşke gerek kalmamış olsaydı, ama binlerce insanın gidecek başka yeri yok.”

“Öyleyse yoksullara yardım yasası da hâlâ yürürlükte, değil mi?”

“Evet, yürürlükte efendim.”

Scrooge, “Sizi duyan da bunların hepsi ortadan kalktı sanır.” dedi. “Hâlâ var olduklarını duyduğuma memnun oldum.”

“Öyle ama ne yazık ki yardımlar yetersiz. Biz de yoksullara yiyecek ve yakacak alabilmek için bağış topluyoruz. Yılbaşı’nı seçtik, çünkü kış nedeniyle ihtiyaçların en üst seviyeye ulaştığı ve yardımların en çok sevindirdiği dönem bu. Siz ne kadar vermeyi düşünüyorsunuz?”

“Bir şey vermeyi düşünmüyorum! Boş yaşayan insanları da mutlu etmek gibi bir dileğim yok. İhtiyacı olanlar düşkünler evine gitsinler.”

Adam üzüntüyle, “Pek çok insan bu şansı bulamıyor, kötü koşullar yüzünden ölüyor,” dedi.

Scrooge burnunu havaya kaldırdı. “Bana ne,” diye yanıt verdi. “Benim işim bana yeter. İyi akşamlar beyler!”

Bu duygusuz ve bencil adamı ikna etmeye çalışmanın bir işe yaramayacağını anlayan adamlar, arkalarını dönüp ofisten çıktılar. Onlar çıkarken içeri genç bir adam girdi.

“Mutlu yıllar, dayıcığım! Yeni yılın kutlu olsun!” diye neşeli bir çığlık duyuldu. Gelen Scrooge’un hayattaki tek akrabası olan yeğeniydi.

Scrooge sıkıntıyla, “Aman Fred,” dedi. “Her zamanki gibi çocukça davranıyorsun. Böyle saçma şeylerle uğraşacak yaşı geçmedin mi artık!” Fred böyle soğuk bir havada koşturarak yürüdüğü için yanakları kızarmıştı. Scrooge’un sözleri keyfini kaçıramadı. Heyecanla, “Hadi dayı, bugün Yılbaşı, bırak çalışmayı da bize gidip güzel bir yemek yiyelim. Sonra da sohbet eder, tombala oynarız,” dedi.

Scrooge, “Saçmalama, bugünün diğer günlerden ne farkı var?” diye yanıt verdi. “Üstelik sen

niye bu kadar neşelisin? Nasıl mutlu olabilirsin ki, sonuçta çok fakirsin!”

Fred, dayısının huysuzluğuna aldırmadı. “Peki öyleyse, sen niye bu kadar aksisin? Sonuçta çok zenginsin!” dedi.

Buna verecek yanıt bulamayan Scrooge “Of ya!” diye bağırdı.

Yeğeni, “Hadi dayı, bu kadar inatçı olma,” dedi. “Bize gel. Hep birlikte eğlenceli bir aile yemeği yiyelim.”

Scrooge ayağa kalktı. Öfkeyle, “Yılbaşı’nda asıl konu nedir biliyor musun? Faturalar, kapatılması gereken hesaplar, dengelenmesi gereken muhasebe defterleridir. Kendini bir yıl yaşlanmış bulursun. Hesap kitap zamanıdır ama çoğu kişi için o hesaplar yıl boyunca eksiye gitmiştir. Bana kalsa, ‘mutlu yıllar’ lafını söyleyen herkesi çam dalıyla pataklardım,” diye bağırdı.

Yeğeni, “Ama dayı!” diye çığlık attı.

“Ne olmuş?” diye karşılık verdi dayısı. “Git bu sıkıcı neşeni kendi evinde yaşa! Kesinlikle sizinle yemek yemek istemiyorum. Beni rahat bırak.”

Yan odadaki kâtip endişeyle bu konuşmayı dinliyordu. Bu güzel Yılbaşı akşamında sıcacık evinde ailesiyle birlikte olmaktan başka dileği yoktu.

Fred başını öne eğdi. “Senden bir şey istemiyorum. Hiçbir talebim yok. Ailenden kalan tek kişi benim. Neden beni yok sayıyorsun?”

“Hadi iyi akşamlar!”

“Böyle düşündüğün için çok üzüldüm. Seninle kavga etmişliğimiz bile yoktur oysa. Ama ben yine de ne zaman istersen bize gelebileceğini söyleyeceğim.”

“İyi akşamlar.”

“Mutlu yıllar!”

Tüm bu konuşmalara rağmen Fred hiçbir kırgınlık belirtisi olmadan ofisten çıktı. Dışarıya çıkarken kâtime mutlu yıllar dilemeyi de unutmadı.

Bu sırada sis ve karanlık iyice çöktüğünden, görevliler sokak lambalarını yakmaya başlamıştı. Soğuk da giderek artmıştı. Süslü vitrinlerin ve lambaların sıcaklığının camlardan sokağa aktığı dükkânların önünden geçen insanların yüzleri aydınlanıyordu. Havada ısırın ve içe işleyen bir soğuk vardı. Soğuktan donduğu belli olan hırpani kılıklı bir genç, “Mutlu yıllar!” diyerek ofisin kapısından başını uzattı. Zengin bir adamdan alacağı birkaç kuruş yardımıyla akşam yemeği yiyebileceğini umuyordu.

Yaşına göre çok hızlı hareket edebilen Scrooge eline geçen bir cetveli kapıya doğru fırlatınca, delikanlı korkuyla kaçtı.

En sonunda iş yerini kapatma saati gelmişti. Hırsıyla yerinden kalkan Scrooge, soğuktan suratı kıpkırmızı olmuş kâtime çıkabileceğini söyledi. Kâtip de hemen yanan mumu söndürüp şapkasını giydi.

Scrooge suratını asarak, “Yarın tüm gün izin istersin sen şimdi, değil mi?” diye sordu.

“Eğer sizin için de uygunsa, efendim?”

Yaşlı adam, “Tabii ki uygun değil,” diye yanıt verdi. “Üstelik adil de değil. Çalışmadığın bu günü maaşından kessem bunun haksızlık olduğunu iddia edersin, değil mi?”

Kâtip hafifçe başını öne eğdi, ama bir şey söylemedi.

Paltosunu giyen Scrooge önünü iliklerken. “Sanırım sana tüm gün izin vermem gerekiyor. Ama sonraki gün daha erken geleceksin.”

Kâtip daha erken geleceğine söz verdi ve Scrooge homurdanarak dışarı çıktı. Ofisin kapısını kilitledi ve yürüyüp gitti.

Paltosu olmadığı için atkısını ceketinin önüne sarkıtan kâtip, donmuş kaldırımında kayan çocukları gördüğü anda her şeyi unuttu ve çocuklarla birlikte kaydı. Sonra da hızla evine doğru yürüdü.

2. BÖLÜM

MARLEY'İN HAYALETİ

Marley'in ölü olduğunu söylemiştim, değil mi? Gerçekten de Marley bir kapı tokmağı kadar cansızdı.

Neyse, Scrooge her zaman gittiği iç karartıcı handa yemeğini yedi ve bütün gazeteleri okuduktan sonra evine gitti. Bir zamanlar ortağına

ait olan ve öldükten sonra kendisine kalan eski ve kasvetli bir evde yaşıyordu. Evin girişi o kadar karanlıktı ki, Scrooge çoğu zaman kilidi el yordamıyla bulur, anahtarı el yordamıyla takardı.

Kapının üstündeki tokmak biraz büyüktü, ama bunun dışında dikkat çeken bir özelliği yoktu. Scrooge bu tokmak hakkında daha önce hiç düşünmemişti. Ancak o gece anahtarı kilide takıp başını kaldırdığında büyük bir şok yaşadı. Kapı tokmağının yerinde Marley'in suratı duruyordu. Üstelik etraftaki zifiri karanlık sanki kapı tokmağına işlemiyor gibiydi. Tokmaktaki Marley'in yüzü tekinsiz bir ışık saçıyor gibiydi.

Marley sinirli ya da üzgün gibi durmuyordu, her zamanki Marley'di. Gözleri fal taşı gibi açılmış, doğrudan Scrooge'un suratına bakıyordu. Saçları sanki rüzgâr varmış gibi dalgalanıyordu.

Scrooge bu tuhaf şeye şaşkınlıkla bakakalmışken, Marley'in suratı kayboldu ve arkada kapı tokmağı kaldı.

Yaşlı adam gerçekten ürkmüştü, hatta kanı donmuş ve eli ayağı titremeye başlamıştı. Ancak yine de kendinde anahtar deliğine soktuğu anahtarı çevirecek gücü buldu. Kapıyı açtı, içeri girdi ve mumu yaktı. Kapıyı kapatmadan önce bir an durakladı ve kapının arkasına dikkatle

baktı. Orada Marley'in başının arkasını görmeyi bekliyordu, ama gözüne çarpan tek şey tokmağı tutan çiviler oldu.

“Yok artık!” diyerek kapıyı kapattı. Ses evin içinde yankılandı. Scrooge öyle kolayca korkacak bir adam değildi, ama yine de elinde mumla bütün odaları tek tek kontrol etti. Sokaktaki gaz lambaları evi aydınlatmaya yetmiyordu. Scrooge'un elindeki mum ise hiçbir şeyi aydınlatabilecek gibi değildi.

Aslında ışık için para harcamak gerektiğinden, Scrooge karanlığı severdi. Ancak o sırada ışığa sempatiyle bakmaya başlamıştı.

Salon, yatak odası, sandık odası - her köşe olması gerektiği gibiydi. Masanın, yatağın ve koltuğun altında kimse yoktu. Dolaplarda da sadece eşyalar vardı.

Rahatlamış bir halde yatak odasına girdi ve kapısını kilitledi. Hatta ne olur ne olmaz diye düşünerek anahtarı iki kez çevirdi. İyice rahatlamış, hayal gördüğünü düşünmeye başlamıştı. Ceketini ve boyun bağını çıkarttı, sabahlığını ve terliklerini giydi. Şöminede küçük bir ateş yanıyordu. Hizmetçisi onun için bir fincan sütlü çay bırakmıştı.

Gece takkesini de takarak ateşin karşısına oturdu ve fincanı alıp çayını içmeye başladı.

Ateş o kadar küçüktü ki, bu soğuk gecede pek işe yarayacak gibi görünmüyordu. Koltuğunu şömineye iyice yaklaştırdı ve ateşe doğru eğildi. Şömine yıllar önce Felemenk bir tüccar tarafından yaptırılmıştı ve çevresi mitolojik karakterlerin resimleriyle süslenmişti. Zeus, Apollon, Thor ve Odin'in resimleri arasında, yedi yıldır ölü olan Marley'in yüzünü görünce hızla ayağa fırladı.

Kendi kendine söylenerek birkaç kez dolandıktan sonra tekrar oturdu. Arkasına dayandığında evin içinde bir yerlerden bir çan sesi geldi. Birkaç saniye sonra evdeki bütün çan ve ziller çalmaya başladı.

Bu, yaklaşık bir dakika sürmüştü ama Scrooge'a saatlerdir çalıyormuş gibi gelmişti. Çanlar ve ziller çalmaya başladıkları gibi hep birden susuverdiler. Hemen peşinden sanki birisi mahzende ağır bir zincir sürüklüyormuş gibi bir ses duyuldu. Scrooge perili evlerdeki hayaletlerin şingırdayan zincirler gibi sesler çıkarttıklarının söylendiğini hatırladı.

Mahzenin kapısı gümbürtüyle açıldı ve zincir sesi odalarda gezinmeye başladı. Ses merdiven-

lerden yukarıya ve tam da yatak odasına doğru geliyordu.

Scrooge kendi kendine, “Buna inanmıyorum!” dedi. Ama beti benzi atmıştı. Derken bir şey yavaşça kapalı kapının içinden geçip odaya girdi...

Küçük ateş sanki hayaletten korkmuş gibi bir an parlamış ve sonra iyice sönükleşmişti.

Scrooge gözlerine inanamıyordu. İşte bu çok yakından tanıdığı bir yüzdü.

Marley her zaman giydiği paltosu, pantolonu ve püsküllü çizmeleriyle içeri dalmıştı. Saçları da çizmesinin püskülleri de sanki rüzgâr varmış gibi uçuşuyordu. Taşıdığı zincir belinin çevresinden dolanıyordu ve arkasında bir kuyruk gibi sarkıyordu. Ancak Scrooge’un asıl dikkatini çeken şey zincirden sarkan ağır para kasaları, anahtarlar, asma kilitler, hesap defterleri, senetler ve demirden yapılmış cüzdanlardı.

Scrooge gördüklerine inanmamaya karar vermişti. Büyük olasılıkla şu anda mışıl mışıl uyuyor ve kâbus görüyordu.

Kendi kendine, “Bu kesinlikle Marley’in hayaleti olamaz,” dedi.

Hayalet, “Ne yani, gözlerine inanmıyor musun?” diye sordu.

Scrooge, “İnanmıyorum, çünkü rahatsız bir mide, duyuları etkileyebilir,” diye yanıt verdi. “Belki de çayimdaki süt bozuktu ve o yüzden kâbus görüyorum.”

Hayalet, “Pencereden dışarı bakmanı öneririm,” dedi.

Scrooge koltuktan kalktı ve pencerenin önüne gidip, sokağa baktı.

Her yerde oraya buraya giden ve inleyen bir sürü hayalet vardı. Scrooge gerçekten de ağır hasta olduğunu düşündü. Ateşi çıkmış olmalıydı. Sakin bir tavırla geri döndü, koltuğa oturdu ve hayalete baktı.

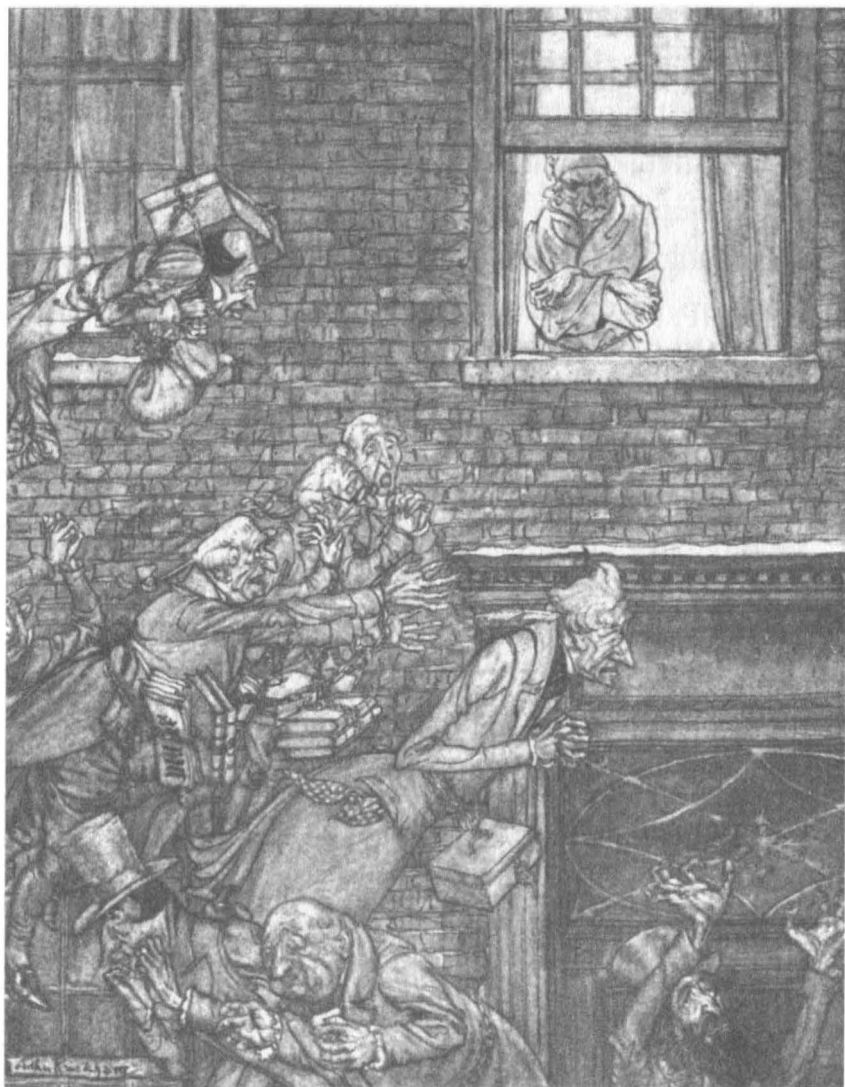
“Sen kimsin ve benden ne istiyorsun?” diye sordu.

Hayalet, “Ben yaşarken Jacob Marley’dim,” diye yanıt verdi.

Scrooge’un kanı donmuş gibiydi ve akıllı gördüklerini kabul edemiyordu.

“Şu aynaya bak,” dedi. “İnanişâ göre bunu kırarsam, yedi yıl uğursuzluk yaşayacağım. Böyle şeylere inananlar var. Oysa bunların hepsi uydurmaca, batıl inanç, saçmalık!”

Hayalet ürkütücü bir çılgılık attı ve zincirlerini şingırdattı.

Scrooge, “Yalvarırım merhamet et!” diye bağırdı. “Neden bana musallat oldun?”

Hayalet sanki uçar gibi havada süzüldü ve Scrooge’un karşısındaki koltuğa oturdu.

Neredeyse şeffaf olan hayaletin koltuğa oturabilmesi Scrooge’u daha da şaşırtmıştı. Bu şaşkınlık sayesinde az önce yaşadığı zayıflığı yendi ve sanki bir iş pazarlığındaymış gibi, “Ne istiyorsun benden?” diye sordu.

Marley’in sesi, “Konuşmamız gerek,” dedi.

Scrooge, “Neden hayaletler dünyada yürüyor? Neden bana görünüyorlar?” diye sordu.

“Hayatının gidişatı üzerine önemli bir karar vermen gerekiyor.” Hayalet tekrar bir çığlık attı ve zincirini şaklattı.

Scrooge titreyerek, “Neden zincirlisin ve böyle ağır yükler taşıyorsun?” diye sordu.

Hayalet, “Yaşarken yaptığım zincire bağlıyım,” diye yanıt verdi. “Her halkasını kendim dövdüm. Tamamen kendi özgür irademle oluşturdum bu zinciri. Bu, sana tanıdık gelmedi mi?”

Scrooge artık korkudan öleceğini düşünmeye başlamıştı.

“Sen de yaşamını iş ve para üzerine kurdun. Senin de zincirin hazır, ancak henüz göremiyor-

sun. Her gününü zincirine yeni bir ağırlık eklemek için kullanıyorsun.”

Scrooge, “Jacob!” diye yalvardı. “Jacob Marley, ne demek istediğini hemen açıkla, lütfen!”

Hayalet, “Seni teselli edemem,” dedi. “Ebenzer Scrooge, sana akıl da veremem. Başka bir şey yapmama izin yok. Dinlenemem, kalamam, hiçbir yerde oyalanamam. Hayatım boyunca firmamızın sınırları dışına çıkmadım. Aklım hep işteydi, şimdi de sonsuz yolculuk var!”

Scrooge düşünceli bir şekilde, “Yedi yıldır ölüsün. Bu kadar yıldır yolculuk mu yapıyorsun?” dedi.

“Evet, hiç durmadan, hiç dinlenmeden. Hiç bitmeyen bir eziyet bu.”

“Nasıl geziyorsun?”

“Rüzgârın kanatlarında.”

Scrooge, “Bu nasıl oldu? Sen iyi bir iş adamıydın. Kimseye de bir kötülük ettiğini görmedim,” diye konuştu.

“Kısa hayatın boyunca çok şey yaptığını sanıyorsun, ancak sonunda bütün ömrünü boşa geçirdiğini anlıyorsun.”

“Ama sen çok para kazandın!”

Hayalet, “Para mı?” diye fısıldadı ve bir acı çığlığı daha attı. “İnsanlar için çalışmalıydım.

Toplunun refahını düşünmeli, ihtiyacı olanlara yardım etmeli, dostlarımı mutlu etmeliydim.” Zincirlerini kaldırdı. “Yılın bu döneminde,” diye devam etti, “kalbim sızlıyor. Neden sanki kimseyi umursamadan insanların arasında dolaştım ki? Yardım eli uzatabileceğim yoksulları görmezden geldim!”

Scrooge, hayaletin bu sözlerini duyunca ne düşüneceğini bilemedi.

Hayalet, “Dinle beni!” diye bağırdı. “Söylemem gereken şeyler var. Zamanım bitmek üzere.”

“Dinliyorum ama önce, lütfen söyle, seni nasıl görebiliyorum?”

“Hiç bilmiyorum. Oysa genellikle yanına geldiğimde, görünmeden bu koltukta otururum.”

Bu, kulağa korkunç geliyordu. Scrooge ürperdi.

Hayalet, “Bu gece buraya, senin de benim gibi olmanı engellemek için geldim. Seni uyarmam gerek, Ebenezer,” dedi.

“Her zaman çok iyi bir arkadaştın.”

“Sana üç hayalet görünecek,” diye devam etti hayalet. “Bu, büyük bir şans!”

Onu daha korkunç saatlerin beklediğini düşününce yüreğini donduran bir dehşete kapıldı.

Hayalet konuşmaya devam etti: “Beni bir daha göremeyeceksin, ama bu fırsatı kullan ve kendini kurtar.” Sonra ayağa kalktı ve pencereye doğru yürüdü. Kapalı pencereden geçti ve gözden kayboldu.

Scrooge merakına yenilip pencereyi açtı ve dışarı baktı. Etraf hâlâ hayaletlerle doluydu. Hep-

sinde zincirler vardı. Bazıları birbirine bağlıydı ama hiçbirisi özgür değildi. Pek çoğunu tanıdığını fark etti. Birden ortalığı yoğun bir sis kapladı ve hiçbir şey görülmez oldu.

Scrooge camı kapattı ve odanın kapısını kontrol etti. Hâlâ kilitliydi. *Ateşin karşısında uyuyakalıp kâbus görmüş olmalıyım*, diye düşündü. Sonra da yatağa giderek, kafasını yastığa koyar koymaz uyudu.

3. BÖLÜM

ÜÇ HAYALETTEN İLKİ

Scrooge uyandığında hava zifiri karanlıktı. Gözünü kırpıstırdı ve pencereye baktı. Korkunç bir kâbus görmüştü. Acaba üşütmüş müydü? Ateşi çıkmış olmalıydı. Pencerede hiç ışık görünmüyordu, hatta pencereyi bile duvardan ayırt edemiyordu. Bulutlar gökyüzünü kaplamış, yağmur sokak lambalarının ışığını kapatmış olmalıydı. Ancak yağmur sesi duyulmuyordu - aslında hiç ses duyulmuyordu.

Birden yakınlardaki kilisenin çanları çalmaya başladı. Odasındaki saati göremediği için çanın kaç defa çaldığını sayıp, saatin kaç olduğunu anlamaya çalıştı. Devasa çan, on ikiye kadar çalıp sustu. Bu, mümkün değildi. O yatarken saat biri geçiyordu. Kesin çanın mekanizması bozulmuştu. Buzlanmış olmalıydı.

Kendi kendine, “Tüm gece ve gündüz uyumuş olamam ya. Saat öğlen on ikiyi vuruyorsa, güneşe ne oldu?” dedi.

Yataktan çıktı ve pencereye gitti. Camı kalın bir buz tabakası kaplamıştı. Pencereyi azıcık aralayıp dışarı baktı. Hava hâlâ çok sisli ve soğuktu. Sokakta kimsecikler yoktu. Herhalde gündüz vakti güneş ortadan kayboldu, sokaklar paniğe kapılmış insanlarla dolardı. Peki ya günle gece birbirine girdiyse, süreli çeklerin ne zaman bozdurulacağını nasıl belirleyeceklerdi?

Scrooge tekrar yatağına gitti, yatağın çevresindeki perdeleri kapattı ve yorganı çenesine kadar çekti.

Gördüğü kâbus canını çok sıkıyordu. Gerçi içinden bir ses hâlâ ‘Rüya mıydı, gerçek miydi?’ diye soruyordu. Gözünü karşıya dikmiş, endişeyle düşünürken tekrar uyuyakaldı.

Birden bir hışırtıyla uyandı. Yatağın perdeleri kendi kendine açılmaya başlamıştı. Dehşetle odaya kaynağı belirsiz bir ışık düştüğünü gördü. Çenesini yorganın altından çıkarıp, başını dışarı uzattığında küçük bir çocukla burun buruna geldi. Çocuk gerçekten de garip görünüyordu - saçları bembeyazdı ve sanki çok yaşlı bir adam gibi duruyordu, ama yüzünde tek bir

kırışık yoktu. Kolları bir çocuk için fazla uzun ve kaslıydı. Sanki kardan yapılmış gibi görünen ısıltılı bir ceket giymişti ve elinde yeşil bir çobanpüskülü dalı tutuyordu. Ceketin içindeki gömleği ve pantolonu yaz çiçekleriyle bezenmişti. Başında ise etrafı aydınlatan ışıktan bir taç vardı.

Çocuğun bazı bölümleri silikleşip tekrar görülür olunca, Scrooge bunun bir hayalet olduğunu anladı.

Scrooge titreyen bir sesle, “Sen kimsin?” diye sordu.

Hayalet yumuşak bir sesle, “Ben Geçmiş Yılbaşı’nın Hayaleti’yim,” diye yanıt verdi.

Scrooge hayaletin boyunun kısalığını ima ederek, “Çok uzak geçmişten geliyorsun herhalde,” dedi.

Hayalet ters ters baktı. “Hayır, ben senin geçmişinin hayaletiyim,” diye yanıt verdi.

Scrooge, “Neden geldin?” diye sordu.

“Sana bir iyilik yapacağım.”

Scrooge minnettar olduğunu söyledi, ama rahat yatağında rahatsız edilmeden uyumanın daha çok içine yarayacağını düşünmeden edemedi.

Hayalet onun düşüncelerini okumuş olmalıydı.

Derinden gelen tehditkâr bir sesle, “Kendine gel!” dedi. Sonra da, “Yataktan çık ve benimle yürü,” diye ekledi.

Scrooge, “Dışarısı buz gibi. Her yer donmuş. Hava aydınlanıp soğuk azıcık kırılınca yürüsek daha iyi olmaz mı?” diye fikir beyan etti. Üstünde geceliği, ayaklarında terlikleri, başında ise uyku takkesi vardı. Kendini böyle hasta hissederken sıcacık yatağında yatmak daha iyi olacaktı.

Hayalet bıkkınlıkla yaşlı adamın kolundan tuttu ve pencereye doğru sürükledi. Scrooge, hayaletin pencereden dışarıya çıkma niyetinde olduğunu görünce paniğe kapıldı. “Ben ölümlüyüm. Pencereden çıkarsam, aşağı düşerim,” diye yalvardı.

Hayalet onu duymamış gibiydi. Homurtular arasında duvardan geçtiler ve ıssız bir yolun üstüne çıktılar. Şehir, sis ve karanlık ortalıkta yoktu. Bir yanda tarlalar uzanıyordu. Aydınlık, serin bir kış günüydü ve yerlerde kar vardı.

Scrooge burayı tanımıştı. “Burası benim doğduğum yer,” dedi.

Hayalet ona gülümsedi. Hâlâ kolunu tutuyordu. “Yolu hatırlıyor musun?” diye sordu.

Havada binlerce farklı koku vardı ve her biri çoktan unutulmuş binlerce anısını, umudunu, heyecanını ve üzüntüsünü canlandırıyordu.

Scrooge, “Tabii ki,” diye yanıt verdi.

“Bu kadar yıl boyunca hiç gelmemiş olman tuhaf. Hangi yöne gideceğiz?”

Yolun üstünde uçarken, Scrooge her kapıyı, her evi ve her ağacı hatırladı. İleride küçük bir köy vardı. Köylüler günlük işlerini yapıyorlardı. Her yer çocuk doluydu ve herkes çok neşeli görünüyordu. Köylüler birbirlerine iyi yıllar diyorlardı.

Hayalet, “Burada sadece gözlemciyiz. Kimse bizi göremez ya da duyamaz,” diye açıkladı.

Scrooge köydekilerin çoğunu tanıyordu. Birden içi sevinçle dolmuştu. Çok uzun yıllardır içinde böyle bir sıcaklık hissetmemişti.

Hayalet, “Bak okulda hâlâ bir çocuk var,” dedi.

Scrooge, bu çocuğu da tanıdığını söyledi

Ana yoldan çıkıp bir yan yola saptılar ve kısa süre içinde kırmızı tuğlalarla yapılmış bir binaya ulaştılar. Okul olarak kullanılan bu bina büyük ve gösterişliydi, ama bakımsız görünüyordu. Boyaları dökülmüş, duvarları yosun tutmuştu.

Pencerelerdeki camların bazıları kırılmıştı. Bahçeyi ve avluyu yabancı otlar bürümüşü.

İçeri girince odaların çoğunun boş olduğunu ve kapılarının açık olduğunu gördüler. İçerisi de buz gibiydi ve küf kokuyordu. Binanın terk edilmiş gibi bir havası vardı.

Okulun arkasındaki odalardan birinde, cılız bir alev in karşısına oturmuş bir oğlan gördüler. Scrooge, kendi çocukluk haline hü zünle baktı. Kalbine bir ağırlık çökmüşü. Ölümün gölgesindeymiş gibi görünen bu binadaki çocuğun yapabildiği tek şey kitap okumaktı.

Hayalet, Scrooge'un koluna dokundu ve ateş in karşısında oturan oğlan biraz daha büyüdü. Hâlâ aynı koltukta oturan delikanlı kitabını o kadar tutkuyla okuyordu ki, kitabın kahramanları etrafında dolaşmaya başlamıştı. Robinson Crusoe karşısındaki koltukta oturuyor, papağanı etrafta uçuyordu.

Birden Scrooge, "Ah, zavallı çocuk!" diye haykırdı.

Hayalet, "Evet, gerçekten öyle," diye onayladı.

Scrooge, "Hayır, hayır!" dedi. "Aklıma bugün bana iyi yıllar dileyen genç çocuk geldi. Keşke ona bayram harçlığı verseydim, ama artık çok geç."

Hayalet düşünceli bir şekilde gülümsedi. “Hadi başka bir Yılbaşı gününe gidelim.”

Scrooge’un çocuk hali bu kelimelerle büyü-yüverdi. Sanki oda biraz daha kararmış, biraz daha kötüleşmiş gibiydi. Scrooge bunun nasıl olduğunu anlamamıştı, ama gördüğü her şeyin geçmişine ait olduğunu görebiliyordu. Okulda-ki bütün çocuklar Yılbaşı tatili sebebiyle evleri-ne gitmişlerdi ve o yine yalnızdı.

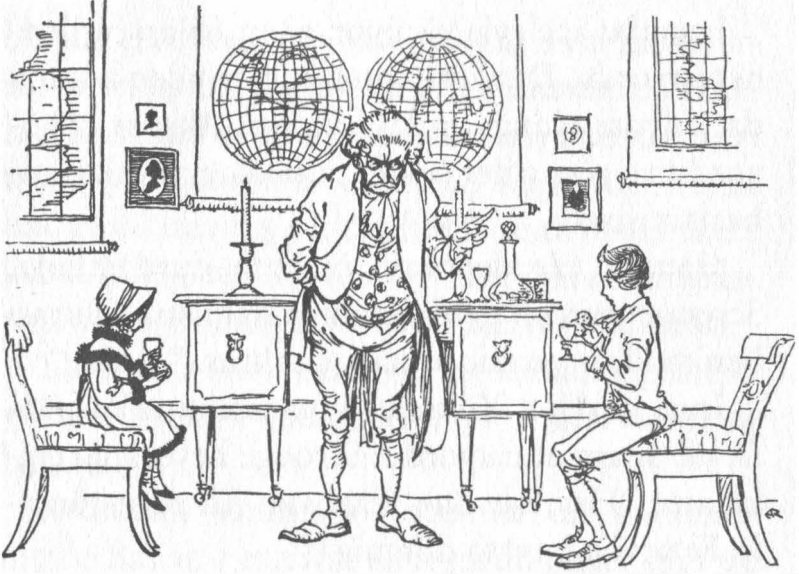
Bu defa kitap okumuyor, odada dolaşıyordu. Scrooge kafasını sallayarak endişeli bir şekilde kapıya döndü.

Kapı açıldığı ve içeriye küçük bir kız girdi. Gelen Scrooge’un kız kardeşi Fan’dı.

Kız neşeyle, “Seni eve götürmeye geldim,” dedi. “Babam artık eve dönebileceğini söyledi.” Kız ağabeyinin eline sarıldı ve kapıya doğru sürükledi.

Bu sırada koridorda rahatsız edici bir ses yankılandı: “Scrooge efendinin sandığını buraya indirin!” Bu, gerçekten taş kalpli ve kibirli bir insan olan okul müdürüydü. Çocuklar sandığın indirilmesini müdürün odasında beklediler.

Scrooge’un sandığı arabaya yüklendi ve çocuklar sevinçle arabaya atlayıp, arkalarına bile bakmadan uzaklaştılar.

Hayalet hüznle arkalarından baktı. “Çok narin bir kızdı, ama kocaman bir kalbi vardı,” dedi.

Scrooge’un gözleri dolmuştu. “Evet, öyleydi,” diye fısıldadı.

Hayalet, “Çok genç yaşta öldü. Sanırım çocuğu da vardı,” diye ekledi.

Scrooge artık gözyaşlarını tutamıyordu. “Bir çocuğu vardı.”

“Evet,” dedi hayalet. “Yeğenin!”

Scrooge sadece, “Evet!” diyebilirdi.

Hayalet elini kaldırdı ve bir anda şehrin kalabalık sokaklarından birinde ortaya çıktılar.

İnsanlar aceleyle yürüyor, at arabaları birilerini taşıyordu. Dükkânların vitrinlerinden burada da Yılbaşı olduğu anlaşılıyordu. Akşam çöküyordu ve görevliler sokak lambalarını yakmaya başlamışlardı.

Hayalet bir deponun önünde durduğunda, Scrooge nereye geldiklerini anlamıştı. “Burası benim ilk iş yerim. Burada çırağıdım,” dedi.

İçeri girdiler. Yüksek bir masanın arkasında iri bir adam oturuyordu. Scrooge heyecanla çığlık attı: “Hey, işte Bay Fezziwig! Ah yüce gönüllü Fezziwig hayata dönmüş!”

Yaşlı Fezziwig kalemini bıraktı ve başını kaldırıp saate baktı. Yedi olmuştu. Neşeli bir sesle, “Hey çocuklar, Ebenezer! Dick!” diye seslendi.

Scrooge’un artık genç bir adam olmuş haliyle, diğer çırak koşarak içeri girdiler.

Scrooge, “Bu da Dick Wilkins!” dedi. “Çok dürüst ve sadık bir çocuktur. İyi kalpli Dick!”

Fezziwig, “Hadi çocuklar, paydos saati geldi. Bugün Yılbaşı. Ofisi eğlenceye hazırlayalım.”

Delikanlılar hemen dışarı fırlayıp, kepenkleri indirdiler.

Fezziwig de işe koyulmuş, eşyaları kenara çekmeye başlamıştı. Çıraklar ortalığı temizleyip, şöminedeki ateşi beslediler. Ofis, karanlık

bir kış gecesinde bir balo salonu nasıl görünürse, onun kadar parlak ve ışıltılı olmuştu. Çıraklar birbirinden nefis görünen yiyecekleri içeri taşımaya başladılar. Göz açıp kapayana kadar nar gibi kızarmış birkaç hindi ve tavuk, kekler, kurabiyeler, tatlılar ve meyveler, duvar kenarlarına yerleştirilmiş masaların üzerine dizilmişti.

Elinde bir nota kitabıyla bir kemancı geldi ve yüksek masaya gidip, kemanını akort etmeye başladı.

Ardından suratında kocaman bir gülümsemeyle Bayan Fezziwig içeri girdi. Şeker gibi üç kızı ve neşeyle arkalarında dolaşan altı oğlan, Bay Fezziwig'in meslektaşları ve mahalledeki diğer iş yerlerinin çalışanları da eşleri ve ahbablarıyla birlikte geldiler. Temizlikçi kadın ile fırıncı kuzeni, aşçı ile kardeşinin arkadaşı sütçü de eksik kalmadılar.

Bay Fizzwig, herkesi tek tek selamlıyor ve yemek masalarına yönlendiriyordu. Derken kemancı hareketli bir dans müziği çalmaya başladı ve en az yirmi çift, piste fırladı. Kimse mükemmel dans edemiyordu, ama herkes çok eğleniyordu.

Fizzwig çifti neşeyle dans ediyor, davetlilerle sohbet ediyor, etrafa neşe saçıyordu. Saat on ikiyi geçince bu aile balosu sona erdi. Bay ve Bayan

Fezziwig kapının önünde bekleyerek, balodan ayrılan herkesin elini tek tek sıktılar, geldikleri için teşekkür edip iyi yıllar dilediler.

Olanları gözleri ışıldayarak seyreden Scrooge, görüntü kaybolmaya başlayınca hayaletin yanında olduğunu hatırladı.

Hayalet, “Pek de büyütülecek bir şey değil. Adam birkaç kuruş harcadı diye ne kadar da övgü topladı. Alt tarafı uyduruk bir eğlence,” dedi.

Scrooge birden çok öfkelenmişti.

“Bu adam para harcadı diye övülmüyor. Bizi mutlu etmeyi tercih ettiği için harika bir adam. O patrondur, bize kötü davranıp köle gibi çalıştırabilirdi. Etrafındaki insanlar için parmağını kımıldatmayabilirdi. Ama o, insanlara değer vermeyi ve çevresindekileri mutlu etmeyi seçti. Sözleri ve davranışlarıyla bir servet harcamış kadar mutlu etti herkesi.” Birden sustu ve yüzünden bir bulut geçti.

Hayalet, “Ne oldu?” diye sordu.

“Şey keşke kâtibimin yeni yılını kutlasaydım,” dedi.

Hayalet bunu duymamış gibi davrandı. “Zamanım kısılanıyor,” dedi. “Acele etmeliyiz!”

Bu sözlerin ardından göz açıp kapayıncaya kadar bir süre içinde başka bir yere gittiler. Scrooge yine kendisini gördü. Artık tamamen yetişkin bir adamdı. Hâlâ gençti ve yüzünde kırışıklık yoktu, ama ifadesi sertleşmiş, duruşu ciddileşmişti. Gözlerinden hırsı okunabiliyordu. Yalnız değildi, yanında koyu renkli sade bir elbise giymiş, güzel bir kız vardı. Kızın gözleri yaşlıydı.

Kız, “Artık seni benden çok daha fazla mutlu ediyor. Gelecekte de durumun iyi olacak. Benim yerime geçti ve artık hiçbir şey önemli değil,” dedi.

Scrooge, “Senin yerini alan ne olabilir ki?” diye sordu.

“Para.”

“Bu söylediğin çok saçma. Fakir olmayı kesinlikle istemezsin, ama para kazanmaya çalışıyorum diye bana kızıyorsun!”

“Artık senin tek tutkun para kazanmak. Hırından başka bir şeyin peşinden gitmek aklının bile köşesinden geçmiyor.”

Genç adam, “Ne olmuş yani?” dedi. “Artık daha zeki ve deneyimli biriyim. Sana karşı değişmediğimi biliyorsun.”

Kız başını iki yana salladı.

Genç adam, “Hâlâ seninle birlikte bir aile kurmak istiyorum. Evlenmek için sözleştiğimizden beri daha iyi bir yaşamımız olsun diye çalışıyorum,” dedi.

“Bizim sözümüz eski bir söz. İkimiz de fakirdik ve çalışarak iyi bir yaşam kurabileceğimize inanıyorduk. Oysa şimdi sen çok farklı bir adamsın.”

Genç adamın yüzünde bu konuşmadan çok sıkıldığını gösteren bir ifade vardı. Sabırsızca, “Çok gençtim,” dedi.

Kız gözlerini kuruladı, derin bir nefes aldı ve kararlı bir sesle konuştu: “Kendin de biliyorsun

ki, eskiden olduğun insan değilsin. Ben değişmedim. Eskiden mutluyduk, ama şimdi iki farklı insan olduk ve mutsuzuz. Bunu yeterince düşündüm ve seni serbest bırakıyorum.”

“Ben bunu asla ima etmedim.”

“Tabii ki söylemedin, ama artık yeni bir yaşam tarzın var. Şu anda tanışsaydık, kesinlikle benim peşimden koşmazdın. Çeyizi olmayan bir kızla evlenmek aklına bile gelmezdi. Sen ki her şeyi kazancına göre ölçüp tartıyorsun. Böyle bir evlilik sana uygun değil. Ben de seni özgür bırakıyorum. Bunu da artık seni sevmediğim için değil, tam tersine çok sevdiğim için yapıyorum. Kısa zamanda beni unutacağına eminim. Seçtiğin yaşamda sana mutluluklar dilerim!”

Kız ayağa kalkıp arkasına bakmadan giderken, yaşlı Scrooge gözlerini kapadı. “Hayalet, lütfen beni evime götür. Artık buna dayanamıyorum,” dedi.

Ancak hayalet başını iki yana salladı, “Görmen gereken bir yer daha var,” dedi ve yaşlı adamı kolundan tuttuğu gibi başka bir yere taşıdı.

Orta halli eşyalarla döşenmiş rahat ve sevimli bir odadaydılar şimdi. Şöminenin önünde deminki genç kız duruyordu. Ancak yıllar geçmiş ve o çıtı pıtı genç kız, alımlı bir hanıma dönüş-

müştü. Hanımın yanında kızı da vardı. Oda farklı yaşlarda çocuklarla doluydu. Çocuklar oradan oraya koşuşturuyor, oyunlar oynayıp kahkahalar atıyorlardı. Hanımefendi torunlarını ışıldayan gözlerle izliyor, onlarla birlikte kahkahalar atıyordu.

Tam o sırada kapı çaldı. Çocuklar kapıya koşup, neşeyle büyükbabalarını karşıladılar. Adamın, yiyecek ve yılbaşı hediyeleriyle dolu sepeti taşıyan yardımcısı da çocukların ilgisinden payını aldı.

Kapıda tam bir kargaşa yaşanıyordu. Çocuk sürüsü kısa sürede bütün hediye paketlerini talan etti. Yiyecekler de doğruca mutfığa taşındı. Çiftin diğer çocukları ve damatları gelmeden önce yemek masasının hazırlanması için hummalı bir çalışma başladı. Torunlar çocuk odasına yollanınca gürültü de onlarla birlikte gitti.

Scrooge gözünü gelen adama dikmişti. Bu adam onun olması gereken hayatı yaşıyordu. Çok güzel çocukları ve harika torunları vardı.

Adam gülümseyerek, “Belle, bu öğlen senin eski bir arkadaşını gördüm,” dedi.

“Kimi?”

“Bay Scrooge’u gördüm. İş yerinin önünden geçiyordum. Bakmadan edemedim. Ortağı öl-

müş diye duydum. Ofiste tek başına oturuyordu. Başka bir arkadaşı olduğunu sanmıyorum.”

Scrooge, “Hemen gitmek istiyorum!” diye haykırınca hayalet, “Geçmişte olan şeyler için bana kıyamazsın,” dedi.

Yaşlı adam birden kendini odasında buldu. O kadar yorgundu ki, sendeleyerek yatağına doğru gitti ve üzerine yorganını bile çekemedi uyuyakaldı.

4. BÖLÜM

İKİNCİ HAYALET

Scrooge saatin biri vurduğunu duyunca uyandı ve yatağında oturdu. Artık gördüklerinin kâbus olmadığına emin olmuştu. Marley'in geleceğini söylediği hayaletin yakınlarda olduğunu düşünüyordu. Bu defa hazırlıklı olacak, şaşkınlık ve dehşetle eli ayağı birbirine karışmayacaktı.

Ancak hiçbir şey gelmedi - ne bir ışık, ne bir gölge, ne de bir homurtu. Beş dakika, on dakika, on beş dakika geçti; ama hayalet ortaya çıkmadı. İyice endişelenmişti. Birden oda kapısından hızla geçen minik bir ışık içeri daldı. Işık, minik bir peri gibi etrafta zıplayıp duruyordu ama hayalete benzemiyordu. Sanki onu çağırmak için gönderilmiş bir haberci gibiydi.

Scrooge yataktan kalktı, terliklerini giyip odanın kapısını açtı.

Büyük oturma odasının kapısının altından ışık sızıyordu. Derinden gelen tuhaf bir ses onu çağırırdı.

Scrooge kapıyı açıp oturma odasına girdi. Hiçbir şey onu gördüğü manzaraya hazırlamazdı. Sanki yemyeşil bir çayır odayı istila etmiş gibiydi. Duvarlar ve tavan çobanpüskülü dallarıyla kaplıydı. Sanki her yana yaldızlar serpilmiş gibiydi. Odanın asla yakılmayan şöminesinde büyük bir ateş yanıyordu. Masada kızarmış hindiler, kazlar, pırzolar, börekler, pastalar, ateşte pişmiş kestaneler, kıpkırmızı elmalar, sulu portakallar, şeker gibi armutlar, kekler ve leziz içecekler diziliyordu. Kanepede ise kenarları kürklü koyu yeşil kaftan giymiş, elinde parlak bir meşale tutan bir dev oturuyordu.

Dev, “İçeri gir de tanışalım!” dedi.

Scrooge çekingen adımlarla içeri girdi.

Dev, “Ben Şimdiki Yılbaşı’nın Hayaleti’yim,” dedi.

Hayaletin kafasında ışıldayan buz sarkıtları olan bir çobanpüskülü tacı vardı. Uzun dalgalı saçları, sakalı ve bıyığı kahverengiydi. Scrooge’a “Kaftanıma dokun!” diye emretti.

Scrooge elini kaftana uzatır uzatmaz, oda ortadan kayboldu. Bir Yılbaşı arifesi sabahında

sokakta dolaşıyorlardı. Hava pek iç açıcı değildi. Her yer kar kaplıydı. İnsanlar kapılarının önündeki ve çatılarındaki karları kürüyor, çocuklar ise karın keyfini çıkarıyordu.

Gökyüzü de bulutlu görünüyordu, pus ve buz karışımı ağır bir sis sokaklara çökmüş gibiydi. Dükkânlar hâlâ açıktı ve vitrinler ısıllı ısıldı.

Hava kararmaya başlayıp alaca karanlık çökünce, sokaklardaki insan kalabalığı arttı. Fırınlara, manavlara doldu taştı. Herkes parası yettiğince yiyecek içecek alıp, bir an önce evine gitmeye çalışıyordu.

Scrooge biraz düşündü, sonra cesaretini toplayıp “Hayalet!” dedi. “Biraz haksızlık yaptığınızı düşünmüyor musun? Böyle günlerde zenginlerin evlerine yiyecek ve hediye akarken, fakirler yaşam mücadelesi veriyor.”

Hayalet, “Ben mi?” diye haykırdı. “Şu ölümlü dünyanızdaki her şey sizin eseriniz. Bu dünyayı sadece insanoğlu şekillendirdi ve yaşamlarınızdaki iyi ya da kötü her şey sadece kendi eseriniz. Sorumluluğu başkalarına yıkmaya ne kadar da heveslisiniz!”

Scrooge bu sözlere cevap vermedi. İkili daha önce olduğu gibi görünmeden kentin kenar mahallelerine doğru yürüdüler. Kısa süre sonra

Scrooge'un kâtibinin evine ulaşmışlardı. Kapı eşiğine geldiklerinde hayalet gülümseyerek Bob Cratchit'in evine meşalesinden bir şeyler serpti. Bob karın tokluğuna çalışan bir kâtipti ama Şimdiki Yılbaşı'nın Hayaleti evine ışığını bahşetmişti işte!

Üstünde iki kez ters yüz edilerek tekrar dikilmiş ve eskiyen yerleri ucuz ama zarif kurdelelerle süslenmiş elbisesiyle Bob'un karısı Bayan Cratchit ayağa kalktı. Kızı Belinda sofrayı kurmasına yardımcı oldu. Oğlu Peter patates dolu tencereyi kontrol etti. Bu sırada, biri kız biri erkek iki küçük Cratchit koşarak ve yüksek sesle konuşarak eve girdiler. Fırının önünden geçerken onların kazının piştiğini, üstüne ekledikleri sosun kokusunu tanıdıklarını söylüyorlardı.

Bayan Cratchit, “Baban hâlâ gelmedi? Küçük Tim onunlaydı. Martha neredeyse yarım saat geç kaldı!” diye söylendi.

“İşte Martha geliyor, anne!” dedi küçük kız.

Ufaklıklar, “Martha!” diye çığlıklar attılar. “Martha, fırında kaz pişirtiyoruz, haberin var mı?”

Bayan Cratchit kızının beresiyle atkısını çıkarmasına yardım etti. Kızı öperken, “Ne kadar geç kaldın böyle,” dedi.

Genç kız, “İşler bir türlü yetişmedi, anca bitirdik,” diye yanıt verdi.

“Neyse, en azından yarın için izin alabildin ya, buna da şükür,” dedi. “Ateşin önüne otur biraz.”

Ufaklıklar, “Babam geldi!” diye bağırdılar.

Bob Cratchit, küçük Tim’i omuzuna almış, keyifle eve doğru yürüyordu.

Çocuklar kapıdan giren babalarının üstüne atıldılar. Herkes çok mutluydu. Bayan Cratchit gülümseyerek, “Tim uslu durdu mu?” diye sordu.

“Çok usluydu.” Bob Cratchit hüznle boşluğa bakmaya başladı. Kendi kendine konuşur gibi, “Giderek büyüyor ve güçleniyor,” diye ekledi. Ama sanki söylediklerine kendisi de inanmıyordu.

Küçük koltuk değneğinin sesi duyuldu ve küçük Tim, kız ve erkek kardeşiyle birlikte ateşin yanındaki sandalyesine oturdu.

Peter ile her zaman dışarı çıkmaya hevesli iki ufaklık kazı fırından almaya gittiler ve gözlerinin içi parlayarak geri döndüler.

Öyle heyecanlıydılar ki, sanki kaz değil de bir sandık elmas taşıyorlardı. Gerçi bu ev için

kızarmış bir kaz gerçekten de bir sandık elmas kadar değerliydi.

Bob Cratchit, “Ben hayatımda bu kadar güzel bir kaz görmedim,” dedi.

Peter hevesle patatesleri püre yaptı. Belinda elma suyunu bardaklara koydu, Martha ekmeği dilimledi. Babaları da Tim’i masanın bir köşesine yerleştirdi. Küçükler herkesin oturabilmesi için sandalyeleri dizdiler.

Bayan Cratchit kazı kesmek için hazırladığı bıçağı alınca herkes sustu ve eti keserken, içindeki dolgu malzemesi ortaya çıkınca tüm masadan hayranlık sesleri yükseldi.

Hiç böyle bir yemek yememişlerdi. Bob dünyadaki en lezzetli kazın bu olduğunu söylüyordu.

Bayan Cratchit son lokmasını yerken, “Şimdi de kendinizi tatlıya hazırlayın!” dedi.

Büyük kızı masaya yeni tabaklar dizerken, Bayan Cratchit pudingi getirdi. Üstü göz göz olmuş, iyice kabarmış ve tepesine çobanpüskülü konmuş harika bir yılbaşı pudingiydi bu. Nefis kokuyordu ve çok lezzetliydi.

Bob Cratchit, pudingin Bayan Cratchit’in bugüne kadar yaptığı en nefis şey olduğunu söyledi. Bayan Cratchit hamuru hazırlarken malze-

melerin miktarından pek emin olmadığını itiraf etti. Herkesin pudingle ilgili bir yorumu vardı ama kimse, bu ufacık tatlının büyük bir aile için yetersiz olduğunu düşünmemiştir.

Derken yemek bitti, masa toplandı ve ateşe kömür atıldı. Kestaneler ateşe yerleştirildi, elmalarla portakallar masaya kondu. Tüm aile bireyleri ateşin karşısına geçerek, ucuz fincanlardaki sıcak içeceklerini keyifle içmeye başladılar. Bob, “Hepimize mutlu yıllar!” dedi. Çocuklar da bu dileği tekrar ettiler.

Bob, yanındaki küçük sandalyede oturan Tim’in üzerine eğildi ve başını okşadı.

Scrooge daha önce aklına bile gelmeyen bir fikirle sarsılmıştı. “Hayalet!” dedi. “Küçük Tim yaşayacak mı?”

Hayalet başını iki yana salladı. “Boş bir sandalye var. Şurada ocağın köşesinde. Yanında da sahibi olmayan bir koltuk değneği görüyorum. Eğer hemen tedaviye başlanmazsa, çocuk gelecek Yılbaşı’nı göremeyecek.”

Scrooge bembeyaz olmuştu. “Olamaz! İyi kalpli hayalet, lütfen bunun olmasını engelle,” diye yalvardı.

Hayalet çok ciddi bir ifadeyle Scrooge’un gözlerinin içine baktı. “Sana ne ki bundan! Zaten işlerin başından aşkın!”

Scrooge hayaletin kendi sözlerini tekrar ettiğini görünce yüreği buz kesti. Hiç bu kadar üzülmemişti. Birden kendi adını duydu.

Bob Cratchit, “Bay Scrooge için de kadeh kaldıralım,” diyordu. “Bu şöleni onun sayesinde verebildik.”

Bayan Cratchit yüzünü ekşitti. “Pöh, onun sayesindeymiş,” diye söylendi. “Keşke burada olsaydı da ona birkaç laf etseydim. Bakalım sözlerim hoşuna gidiyor mu?”

Scrooge ailede resmen canavar ilan edilmişti. Adı bile bu şenlik havasına gölge düşürmeye yetmişti. Ancak bu olumsuz duygular beş dakika sürdü.

Peşinden on kat daha neşelendiler. Bob Cratchit, Peter için bir iş bulduğunu, eğer olursa ceplerine biraz daha para gireceğini anlattı. Martha bir şapkacıda çırağı, işleri ne kadar da çabuk öğrendiğini anlattı ve yarın tatil olduğu için sabah erken kalkması gerekmediğini söyledi. Bu sırada közdeki kestaneler ve meyveler yeniyor, meyve suları içiliyordu. Tim incecik sesiyle, karada kaybolan bir çocukla ilgili bir şarkı söyledi.

Öyle özenilecek bir aile gibi değillerdi. Yoksul ve sıradan görünüyorlardı. Fazla giysileri ya

da eşyaları yoktu, ama Scrooge hayatında böyle mutlu insanlar ve bu kadar güzel bir aile gördüğünü hatırlamıyordu.

Hayalet, meşalesini sallayarak bir şeyler serpiştirdi ve bu sıcak yuva yavaşça gözden kayboldu.

Dışarıda hava karanlık ve buz gibiydi. Kar iyice hızlanmıştı. Scrooge ile hayalet pencerelerin ışıklarıyla aydınlanan sokaklardan geçtiler. Bir evde ateşin önüne masa hazırlanıyor ve güzel bir yemek pişiyor, bir başka evde sobanın sıcaklığı dışarı kaçmasın diye perdeler örtülüyordu. Bir köşede çocuklar koşarak kardeşlerini, kuzenlerini ve amcalarıyla halalarını karşılamak için sokağa fırlıyor, cama evde toplanan misafirlerin gölgeleri düşüyor, bir diğer köşede şık giyimli güzel kızlar hep bir ağızdan gülüşerek yılbaşı partilerine gidiyorlardı. Birbirinden şık yakışıklı delikanlılar da beyefendi tavırlarıyla göz kamaştırıyor, gittikleri evlerin neşe kaynağı oluyorlardı.

Sokaktaki fenerleri yakan adamın kıyafetlerinden geceyi bir yerlerde eğlenerek geçireceği belliydi. Keyifle işini yapıyor, yanından geçenleri selamlıyordu.

Kar altında yürüyüp, keyifle oradan oraya koşuşturanları izlerken Scrooge çok neşeli bir

kahkaha duydu. Gülenin, pırıl pırıl aydınlatılmış bir odada dostlarını ağırlayan yeğeni olduğunu görünce çok şaşırdı.

Hayalet, “Bu kadar içten kahkahası olan biriyle arkadaş olmak çok keyifli olmalı,” dedi.

Scrooge’un yeğeni kafasını arkaya atarak gülerken, karısı da onun kadar içten gülüyordu. Arkadaşları da onlarla birlikte kahkahalar atıyorlardı.

Yeğeni, “Dayım komik bir ihtiyar,” dedi. “Kesinlikle çok aksi, ama kimseye zararı yok. Sadece kendine.”

Karısı, “Çok zengin olduğu kesin,” dedi. “Fred, sen de biliyorsun ki sadece kazanıyor, hiç harcamıyor.”

“Evet, çok parası var, ama zenginliğinin bir faydasını görmüyor ki. Kendisi için kullanmıyor. Ha-ha! Fakir bir adamdan daha iyi koşullarda yaşamıyor!”

Karısı, “Onu düşünmene bile şaşıyorum,” dedi.

Yeğeni, “Onun için üzülüyorum. Çok yalnız ve mutsuz bir hayatı var. Üstelik mutsuz olduğunun farkında bile değil. Bizi sevmediğini düşünüyor. Ruhen o kadar kaybolmuş ki, buna kızamıyorum. Gelip bizimle bir yemek bile yemiyor. Sonuçta çok güzel bir yemeği kaçırıyor,” diye yanıt verdi.

Yemeği çok beğenmiş olan arkadaşları buna katılmadan edemediler. Ateşin karşısında, önlerinde pasta tabaklarıyla oturuyorlardı.

Scrooge'un yeğeni, "Yani diyeceğim şu," diye devam etti. "Bu durumda kaybeden hep o oluyor. Bir sürü güzel şeyi kaçırıyor. O köhne ofisinde, toz içinde otururken, hayatı geçip gidiyor. İstese de istemese de ona her yıl bize katılmasını önereceğim, çünkü onun için çok üzülüyorum. Tek akrabası benim. Zaten onu dün biraz sars-tım sanki."

Bu sözler misafirlerin kahkahalarla gülmesine neden oldu. Scrooge'un sarsılması fikri herke-se çok komik gelmiş gibiydi. Yeğeni de gülmeyi seven bir adam olduğu için onlara katıldı. Hep birlikte keyifle çaylarını yudumladılar.

Çaylar içilip pastalar yendikten sonra müzik başladı. Ev sahibesi çok güzel arp çalıyordu, misafirlerden sesleri güzel olanlar birbiri ardına eğlenceli şarkılar söylediler.

Scrooge geçmişte müziğe daha düşkün olsaydı, yaşamının çok daha farklı olacağını düşündü. Keşke sevdiği kızı elinden kaçırmamış ve bir aile kurmuş olsaydı. Kimse onu göremese de Scrooge bu davete katıldığına çok memnun olmuştu.

Parti oyunlarla devam etti. Önce körebe oynadılar. Peşinden ‘Kim, Nerede, Ne Yapıyor’ oyunu başladı. Oyun o kadar eğlenceliydi ki, Scrooge bile sesini duyamayacaklarını unutarak oyunlara katılıyor, tahmin ediyor ve çoğunlukla doğru biliyordu. Sonuçta Scrooge çok zeki bir adamdı.

Hayalet, çok eğlenseler de artık gitmeleri gerektiğini söyleyince, yaşlı adam çok üzüldü. “Bak işte yeni bir oyun başlıyor. Birazcık daha kalsak ne olacak ki!” diye yalvardı.

Yeni oyunun adı ‘Evet-Hayır’dı. Scrooge’un yeğeni aklından bir şey tutuyor; diğerleri ona yanıtı evet veya hayır olacak sorular sorarak, aklından ne tuttuğunu bulmaya çalışıyorlardı.

Sorular birbiri ardında geldi:

“Hayvan mı?”

“Evet!”

“Köyde mi yaşıyor?”

“Hayır!”

“Saldırgan bir hayvan mı?”

“Hayır!”

“Aksi bir hayvan mı?”

“Evet!”

“Homurdanan ve kükreyen bir hayvan mı?”

“Evet!”

“Şehirde mi yaşıyor?”

“Evet!”

“Hayvanat bahçesinde mi?”

“Hayır!”

“Sokaklarda geziyor mu?”

“Evet!”

“Tasma ya da dizgin takıyor mu?”

“Hayır!”

“Kedi mi?”

“Hayır!”

Her yeni sorunun peşinden adamcağız kahkahalara boğuluyordu. En sonunda baldızı aynı şekilde gülmeye başlayarak, “Buldum!” diye bağırды. “Yanıtı biliyorum Fred! Ne olduğunu anladım!”

“Neymiş?” diye sordu Fred.

“Dayın Scroooooogeeee!”

Yanıt doğruydu.

Fred, “Dayım bizi çok neşelendirdi,” dedi Fred. “Bu yüzden sağlığına kadeh kaldırmalıyız. Dayım Scrooge’un sağlığına!”

Bütün misafirler, “Scrooge’un sağlığına,” dediler.

Fred, “Mutlu bir yıl dilerim kendisine,” diye ekledi. “Kutlamalarımı asla kabul etmezdi ama ben yine de iyiliğini dileyeceğim.”

Scrooge hiç beklemediği kadar mutlu olmuştu, teşekkür etmeye niyetlendi. Ancak hayalet

onu tuttuğu gibi çekip götürdü. Tekrar yola koyulmuşlardı.

Saatlerce dolaştılar. Çok uzun yolları göz açıp kapayana kadar geçiyorlardı. Bir sürü şey gördüler. Hayalet yanına gittiği herkese umut ve neşe veriyordu. Uzun bir geceydi ama Scrooge bundan da pek emin olamıyordu. Çünkü, sanki onlarca gece bir araya sıkıştırılmış da bir gecede yaşanıyormuş gibi hissediyordu. Ayrıca Scrooge görünüş olarak hiç değişmemiş olmasına rağmen hayalet belirgin bir şekilde giderek yaşlanıyordu. Scrooge bunu ancak saçının beyazlamış olduğunu fark ettiğinde dile getirmeye cesaret edebildi.

“Hayaletlerin ömrü ne kadar?” diye sordu.

Hayalet, “Benim bu dünyadaki ömrüm çok kısa,” diye yanıt verdi. “Bu gece sona eriyor.”

“Bu gece mi?”

“Yılbaşı gecesi, saat on ikide. Birazdan gideceğim.”

Meydandaki büyük saat on ikiye çeyrek kaldığını gösteriyordu.

“Gitmeden sana bir şey soracağım. Kaftanının altında fazladan ayak ve pençeler var gibi. Bunlar da ne?”

Hayalet üzgün bir ifadeyle, “Evet, bir deri bir kemik kalmış eller ve ayaklar pençeye benzer,” diye yanıt verdi. Sonra kaftanının eteklerini açtı.

Üstü başı sefil, pislik içinde iki çocuk ortaya çıktı.

Scrooge irkilerek, geriye doğru bir adım attı. Ne söyleyeceğini bilemiyordu.

“Bunlar senin çocukların mı?” diye sorabildi.

Hayalet, çocukların başını okşayarak, “İnsanlığın çocukları,” diye yanıt verdi. “Oğlanın ismi Cehalet. Kızınki ise Yoksulluk. İkisine de dikkat etmek gerekiyor, ama özellikle oğlandan uzak durmalı. Çünkü varlığıyla en kötü felaketleri getiriyor. İkiisiyle de mücadele etmek gerekiyor. Ancak insanlar açgözlülükleri ve aptallıklarıyla bunları besliyorlar. Cehaletle savaşıyorlar yok etmeye, karalamaya çalışıyorlar. Fitneyle fesatla dünyayı berbat bir hale dönüştürüyorlar. Sonunuz böyle gelecek işte!”

Scrooge korkuyla, “Bunların kalabileceği bir yer yok mu?” diye sordu.

Hayalet kendi sözlerini hatırlatarak, “Hiç hapishane yok mu?” diye yanıt verdi.

Saat on ikiyi vurdu.

Scrooge gözlerini kırptırdı, ama hayalet çoktan ortadan kaybolmuştu. On iki olduğunu duyuran çanın sesi duyulmaz olunca, yerden koyu bir sis yükselmeye başladı. Sis hızla yoğunlaştı ve başlıklı siyah bir cübbe haline dönüştü.

5. BÖLÜM

SON HAYALET

Hayalet yavaşça havada süzülerek ilerledi ve Scrooge'un karşısına dikildi. Yaşlı adam dehşetle diz çöktü. Bu hayalet o ana kadar gördüğü her şeyden daha korkunç, daha gizemliydi. Siyah cübbesi elleri dışında her yerini kapatıyor-

du. Elleri o kadar zayıftı ki, sanki kemikten pencereler gibiydi. Yüzünün yerinde ise sadece zifiri karanlık bir gölge vardı. Dış hatları o kadar belli belirsizdi ki, hayaleti gecenin karanlığından ayırmak neredeyse imkânsız gibiydi.

Karşısında dikilen hayalet konuşmuyor, hareket etmiyordu.

Scrooge cesaretini toplayıp, “Sen Gelecek Yılbaşının Hayaleti misin?” diye sordu. “Bana geleceği gösterecek hayalet?”

Hayalet yanıt vermeye tenezzül etmiyormuş gibi görünüyordu. Bir elini yavaşça kaldırıp, iskelete benzer işaret parmağıyla ileriye gösterdi. Sonra da yavaşça o yöne doğru ilerlemeye başladı.

Scrooge bu dehşet verici yaratıktan o kadar korkmuştu ki, dizlerinin bağı çözülmüştü. Karanlık figürün peşinden gitmeye çalıştığı anda zorlukla adım atabildiğini fark etti. Neyse ki hayalet, yaşlı adamın takip edebileceği bir hızla ilerliyordu.

Scrooge ilerledikçe kendini daha kötü hissediyordu. Hayaletin cübbesinin eteğine tutunarak, onunla birlikte havada kaymaya başladı. Hareketleri o kadar tuhaftı ki, sanki binaların arasında ilerlemiyorlardı da binalar etraflarında beliriveriyordu. Yaşlı adam nasıl geldiklerini an-

layamadan, borsa sokağına ulaştılar. Şimdi Scrooge'un çalıştığı iş adamlarının yanındaydılar. Yakındaki bir grup tüccar, heyecanlı ifadelerle konuşuyordu. Şişman bir kereste tüccarı, "Ben de kesin bir bilgi edinemedim. Sadece ölmüş olduğunu biliyorum," dedi.

Scrooge'un eskiden beri tanıdığı bir kabzımal, "Ne zaman ölmüş?" diye sordu.

Başka biri, "Dün gece diye duydum," diye yanıt verdi.

Uzun ve sıska olan, "Nasıl ölmüş? Bir hastalığı filan mı varmış?" diye sordu. "Sanki hiç ölmeyecek gibi görünüyordu."

Kereste tüccarı esneyerek, "Haberimiz yok!" dedi.

Kırmızı suratlı et tüccarı, "Mirası ne olacak acaba?" diye sordu.

Kereste tüccarı burnunu kaşıdı. "Hiç bilmiyorum," diye yanıt verdi. "Bana bırakmadığı kesin. Bunu bilir bunu söylerim."

Bu espri üzerine gruptaki herkes kahkahalarla gülmeye başladı.

Aynı adam, "Cenaze için fazla para harcanmayacaktır herhalde," dedi. "Cenazenin kalabalık olacağını sanmıyorum. Birlikte gitmemiz gerekir mi acaba?"

Kırmızı suratlı adam, “Cenaze yemeği olacaksa ben gidebilirim,” dedi. “Cenazede karnın doymayacaksa, pek bir anlamı olmuyor.”

Adamlar tekrar gülüştüler.

Scrooge, hayalete baktı, ama karanlık silüetin açıklama yapmaya niyeti varmış gibi görünmüyordu. Birlikte sonraki sokağa ilerlediler. Burada iki kişi konuşuyordu. Scrooge, bu adamları tanıyordu. İkisi de zengin ve önemli tüccarlardı.

“İyi günler!”

“Merhaba!”

“Şu bizim yaşlı iblisin vadesi dolmuş diye duydum.”

“Ben de öyle işittim. Bugün hava iyice soğudu, değil mi?”

“Aralığın son haftasındayız artık. Göletler buz tuttu. Kaymaya gitsek mi?”

“Gidemem, acil işlerim var. İyi günler.”

Başka bir söz söylenmedi.

Scrooge hâlâ ölenin kim olduğunu öğrenememişti. Eski ortağı Jacob olamazdı, çünkü Jacob Marley yedi yıldır ölüydü. Üstelik bu geleceği gösteren hayaletti.

Birden, kendisinin her zaman durduğu köşede başka bir adamın olduğunu fark etti. Acaba yaşamını değiştirip borsa işlerini bırakmış olabilir miydi?

Derken şehrin kötü mahallelerine doğru ilerlemeye başladılar. Dar karanlık sokaklar, hırpani kıyafetli insanlarla doluydu. Scrooge bu mahallelerin kötü ününü daha önce duymuştu, ama hiçbir zaman buralara yolu düşmemişti. İnsanlar, yollar ve binalar o kadar pisti ki, her yerden korkunç kokular yükseliyordu. Sokaklarda açlık ve sefalet kol geziyordu.

Sonunda yıkık dökük bir binanın önünde durdular. Burası hemen her şeyin satıldığı bir eskici dükkânıydı. Eski tuğlalardan yapılmış bir sobanın yanında bembeyaz saçları olan yaşlı bir adam duruyordu. Hayalet ve Scrooge, sırtında ağır bir bohçayla içeri giren kadını izlediler. Hemen ardından başka bir kadın yine ağır bir bohçayla içeri girdi.

Yaşlı adam, “Şu kapıyı kapatayım da, getirdiklerinize bir bakayım,” dedi.

Yaşlı adam maşayla ateşin közünü dürtüklerken, kadınlar da bohçalarını yere koyup açtılar.

Kadınlardan ilki, “Kötü tesadüf, Bayan Dilber,” dedi. “Şansa bak ki aynı yere gelmişiz. Ama biliyorsun, herkesin kendi çıkarına bakması gerekir. O sefil adam da her zaman sadece kendi çıkarını kollardı.”

Çamaşırcı, “Çok doğru söylüyorsun,” dedi. “O adam sadece çıkarları için yaşardı.”

“Ee, o zaman endişelenmemize gerek yok. Birbirimizi ele verecek halimiz yok ya.”

“Üstelik birkaç parça eşya kayboldu diye merak edecek kimse de yok ortada! Adamın mezarında bunlara ihtiyacı olmayacaktır.”

Diğer kadın bir kahkaha patlattı. “Tabii ki olmaz!”

“Yaşarken herkese o kadar kötü davrandı ki, öldüğünde yanında kimse yoktu.”

“Ektiğini biçti işte.”

“Keşke bütün o yaptıklarının cezasını çektiğini görseydim. Hadi Joe bak şu bohçalara da, öğrenelim ne kadar para alacağımızı.”

Bayan Dilber’in bohçasında çarşaf, havlular, bir giyim eşyası, iki eski püskü gümüş çay kaşığı, bir şeker maşası ve birkaç ayakkabı vardı. Eskici adam biçtiği değeri hemen kadına ödedi.

Diğer kadının bohçasından çıkan şeyleri ilk başta anlamadılar.

Eskici, “Bunlar da ne böyle?” diye sordu.

Kadın sırtarak, “Yatak perdeleri,” diye yanıt verdi.

“Mefta yatakta yatarken, bu perdeleri söküp aldın, ha. Çok cesurmuşsun.”

“Bunlar da yorganlar.”

Eskici bir an endişelenmişti. “Bulaşıcı bir hastalıktan ölmedi, değil mi?” diye sordu.

Kadın bilmiş bir ifadeyle, “Bulaşıcı hastalığı olduğunu duysam, evin yakınına bile gitmezdim,” dedi. “Bak bu da yün gömlek. Yepyeni, deliği filan yok. En iyi gömleği buydu. Bununla gömülecekti, ama böyle iyi bir gömleğin mezara girmesine gönlüm elvermedi. O adama patiska bile fazla.”

Scrooge dehşete kapılmıştı. Bunun onun da başına gelebileceğini düşünüp, böylelerine kin beslemeye başlamıştı ki, birden kendini odasında buldu. Yatağının perdeleri ortadan kaybolmuştu. Karanlıkta, yatakta üzerine yırtık pırtık bir çarşaf örtülmüş kimsesiz bir adam yatıyordu.

O an Scrooge, tüccarların ve hizmetkârların hakkında konuştukları kişinin kim olduğunu anladı. Hırs, açgözlülük, cimrilik ve acımasızlık, çok zengin ölmesini sağlamıştı, ama yine bunlar yüzünden yanında kimse olmadan ölmüştü.

Scrooge’un içinde tuhaf bir isyan duygusu uyandı. “Hayalet!” diye haykırdı. “Şu dünyada

benim ölümüm için bir şeyler hissedene birileri mutlaka olmalı!”

Hayalet ani bir hareketle kolunu savurunca, gündüz vakti çocuklarıyla birlikte oturan bir kadın göründü. Kadın endişeyle birini bekliyor gibiydi. Her sese yerinden zıplıyor, ikide bir saatte bakıyordu. Sonunda kapı zili çalındı ve kocası geldi.

Adam çok yorgun, ama birazcık mutlu görünüyordu. Sobanın yanına oturunca, karısı alçak sesle neler olduğunu sordu. Adam önüne baktı.

Kadın, “Peki, haberler iyi mi yoksa kötü mü?” diye sordu.

“Kötü!”

“Eyvah!”

“Aslında tuhaf bir şekilde hâlâ bir şansımız var.”

Kadın bezgin bir tavırla, “O canavar asla bize acımaz. Merhamet kelimesini bile bilmediğine eminim,” dedi.

Adam, “Merhametten değil de...” dedi. “Ölmüş.”

Kadının yüzü birden mutlulukla ışıldadı, ama hemen ardından utançla başını yere eğdi. Bu habere şükrettiği belliydi, ama bir ölüme sevindiği için çok rahatsızdı.

“Peki Şimdi biz borcumuzu kime 6deyeceğiz?”

“Bilmiyorum. Ama miras iŐlemleri bitene kadar parayı kazanabiliriz. Hem belki de mirasçı daha iyi biri olabilir. En azından bu gece rahat bir uyku uyuyacağız.”

Scrooge artık hayaletten korkusunu bile unutmuŐtu. “Ama bunlar mutlu oldu!” diye haykırdı. “Bana 6l6m6me 6z6len birilerini g6ster!”

Birkaç saniye sonra tanıdık bir evin 6n6nde ydiler. Yine Bob Cratchit’in evine gelmiŐlerdi. Bu defa geçen geliŐinin aksine evde h6z6nl6 bir hava vardı. Bayan Cratchit’le 6ocukları ateşin karşısında sessizce oturuyorlardı.

Kapı 6alınca, 6ocuklar hemen koşarak a6tılar. Bob Cratchit sırtında ceketini, boynunda atkısıyla kapıda dikiliyordu. Hava buz gibiydi, ama adam sanki soğuu hissetmiyor gibiydi.

Kızlardan biri hemen babasına 6ay getirdi. K6ç6kler dizlerine oturup boynuna sarıldılar. Bob huzurlu g6r6n6yordu. “Pazar g6n6ne kadar her Şey hazır olur,” dedi. “G6rseniz yemyeşil bir yer. Her Pazar g6n6 oraya gideceğime s6z verdim. Benim zavallı evladım!” Birden ağlamaya başladı.

Scrooge'un kalbine bir bıçak saplanmıştı sanki, küçük Tim'in öldüğünü anlamıştı. Kendisi yaşlı bir adamdı, ölümü kabullenebilirdi, ama küçücük bir çocuğun ölümü ona daha ağır gelmişti.

Başını çevirip hayalete baktı. Artık söyleyecek hiçbir sözü kalmamıştı. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Hayalet elini kaldırdı ve Scrooge hayaletin elini tuttu. Birkaç saniye sonra kendini yatağında buldu. Hayalet ortadan kaybolmuştu.

6. BÖLÜM

MACERANIN SONU

Sonunda yatağına dönmüştü, ama tükenmiş bir haldeydi. Gözyaşları içinde uyuyakaldı.

Gözünü açtığında güneş çoktan doğmuştu. Bütün gece kar yağdığı için her yer bembeyazdı. Yataktan fırladı. Geleceği değiştirmekte kararlıydı. O karanlık gelecek, gerçekleşmek zorunda değildi. Bir an durdu, aslında o bugünü de değiştirmek, yaşadığı her günden keyif almak istiyordu. Her şeyi değiştirecekti.

Giysilerini arıyor, giyinmeye çalışıyordu. Ancak o kadar coşku doluydu ki, bir türlü giyinemedi. Sırtına sabahlığını geçirdi.

Bugün ayın kaçıydı acaba? Kaç gündür hayal-
letlerle dolaştığını bilemiyordu.

Çanlar çalmaya başlamıştı. Sesler çok hoşuna gitmişti. Çın, çın, ding, dong, ding, çınn!

Pencereyi açtı ve kafasını dışarı uzattı. Buz gibi soğğun canlandırıcı bir etkisi vardı. Güneş kar örtüsünün ııldamasını sağlıyordu. Gökyüzü masmaviydi. Her şey harikaydı!

Bir çocuk sokakta, arkasında kızağıyla yürüyordu.

Scrooge, “Bugün günlerden ne?” diye seslendi.

Çocuk şaşkınlıkla, “Bilmiyor musun?” diye sordu.

Scrooge, “Bugün günlerden ne evlat?” diye tekrar etti.

“Bugün yılın son günü! Bu akşam Yılbaşı!” diye yanıt verdi.

Scrooge bir kahkaha patlattı. Çok uzun yıllardır gülmediği için biraz acemiymi ve kahkahası da karga gaklamasına benziyordu, ama sonuçta bir kahkahaydı işte.

Scrooge, “Kaçırmamışım! Hayaletler beni en güzel zamana bırakmışlar. Zamanla bile oynayabiliyorlar. Mutlu yıllar sana evlat!” diye bağırdı.

Çocuk, “Size de efendim!” diye yanıt verdi.

Scrooge, “Yan sokaktaki kasabı biliyor musun?” diye sordu.

“Tabii ki biliyorum!”

“Aferin sana. Akıllı çocuk. Kasaptaki devasa hindiği gördün mü?”

Çocuk kollarını iki yana açtı. “Şu boyu neredeyse benim kadar olan hindi, değil mi?” diye sordu.

Scrooge gülümseyerek, “Ne tatlı çocuksun sen öyle!” dedi. “Seninle konuşmak çok eğlenceli. Evet, o hindiden bahsediyorum. Eğer kasaba gidip o hindiyi bana getirmesini istediğimi söylersen, sana bir altın veririm.”

Çocuk yanıt bile vermeden kasaba doğru koştu.

Scrooge, hindiyi kâtibine yılbaşı hediyesi olarak göndermeye karar vermişti.

Beş dakika sonra kasabın çırağı kucağında hindiyle kapıya dayanmıştı. Hindinin gönderileceği adresi bir kâğıda yazdı ve kasap çırağını karşılamak için sokak kapısını açtı. Bu sırada gözü kapı tokmağına takıldı.

Kendi kendine, “Bu tokmağa çok iyi bakacağım. Hatta öldükten sonra da tokmağa iyi bakılmasını vasiyet edeceğim,” dedi.

Kasap çırağı merakla yaşlı adama baktı. Scrooge çocuğa hindinin parasını ödedi. Sonra, “Bu, çok büyük bir hindi. Vereceğim adrese yürüyerek gitmen çok zor. Bir arabaya bin,” deyip delikanlıya araba parası ve üstüne de biraz bahşiş

verdi. Çocuğa da söz verdiği altını verirken, ikisine de mutlu yıllar dilemeyi ihmal etmedi.

Scrooge bir süre neşeyle o yana bu yana koşturdu ve sonunda giyinip sokağa çıkmayı başardı.

Yılbaşı telaşındaki insanlar sokaklarda koşuşturuyorlardı. Scrooge karşılaştığı herkese gülümseyerek selam verdi, mutlu yıllar diledi. Onu tanıyanlar ağızları bir karış açık bakakalıyor, ne diyeceklerini bilemiyorlardı. Tanımayanlar ise gülümseyerek ona selam veriyor, onlar da mutlu yıllar diliyorlardı. Scrooge bu sözleri harika iltifatlar gibi kabul ediyordu.

İş yerine yaklaşırken, bağış toplayan adamlardan biriyle burun buruna geldi. Gülümseyerek selam verdi ve elini uzattı. Kibarca, “Nasılsınız?” dedi. “Duyduğuma göre yoksullar için bağış topluyormuşsunuz. Benim adım Ebenezer Scrooge. Bugün ofiste olmayacağım, o yüzden bağışımı yılbaşı tatilinden sonra alabilirsiniz.” Sonra adama doğru eğilip alçak sesle, yapacağı bağış miktarını söyledi. Adamın gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

“Siz emin misiniz?” diye sordu.

Scrooge, “Uzun süredir hiç hayır işi yapamamıştım. Benim hatam. Ama bundan sonra her fırsatta bizler kadar şanslı olmayanlara yardım edeceğim,” dedi. “Tatilden sonra geleceksiniz, değil mi?”

Adam, “Kesinlikle,” diye yanıt verdi. “Diğer gönüllü arkadaşımı da getireceğim. O da sizinle tanışmak isteyecektir.”

“Çok teşekkür ederim.”

Scrooge adamla vedalaşıp, doğruca iş yerine gitti. Bob Cratchit çoktan gelmiş, buz gibi ofiste çalışmaya başlamıştı bile.

Scrooge fırtına gibi içeri daldı ve kâtibinin karşısına dikildi. “Bu böyle devam edemez!” dedi. “Bu ofis buz gibi. Daha çok kömür ve odun almalıyız. Sobaların erkenden yakılmasını istiyorum.”

Bob Cratchit şaşkınlıkla patronuna bakıyordu. Hatta biraz korkmuş gibiydi. “Tabii efendim,” diye yanıt verdi. “Hemen gider alırım.”

“Bir de senin maaşın çok düşük. Öyle bir parayla geçinmek mümkün değil. Sana bugünden itibaren zam yapıyorum. Maaşını birkaç katına çıkarmamız gerekecek. Ne de olsa çok kalabalık bir ailen var. Ayrıca bugün Yılbaşı. Sana bir maaş ikramiye vermeye karar verdim. Bugün çalışmamıza da gerek yok. Odun ve kömürü aldıktan sonra ofisi kapatır, evine gidersin. Ben de yeğenimin evindeki Yılbaşı partisine gideceğim.”

Zavallı kâtip önce patronunun aklını kaçırdığını düşündü. Acaba hemen gidip doktor çağırırsa mıydı? Ancak birkaç dakika sonra Scrooge ona

ikramiyesini ve kömür parasını verirken hesabını kitabı doğru yapınca, delirmedigine hükmetti.

İş yerinden çıkan Scrooge, yeğeninin evine kadar yürümeye karar verdi. Telaşla koşuşturan insanları seyretti, esnafla sohbet etti, evlerin pencerelerine baktı. Bahçeleri kaplamış taze kar örtüsünün üzerinde yürüdü. Bir çayevine girip, sıcak çayla kurabiye yedi. Hayatın çok eğlenceli olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Birkaç saat sonra yeğeninin evinin önündeydi. Kapıyı çalmadan önce biraz endişe yaşadı. Sonunda cesaretini toplayıp zili çaldı.

Yeğeni ile karısı onu kapıda görünce çok sevindiler. Hemen içeri davet edip, akşamki partiden bahsetmeye başladılar. Scrooge da hazırlıklara yardım etmek istedi. Küçük de olsa bir aile sahibi olmak harika bir histi.

O gün gecenin geç saatlerine kadar evin içinde yeğeniyle birlikte Scrooge'un kahkahaları da çınladı. Scrooge kendini evinde hissediyordu. Parti Scrooge'un hayaletle birlikte gördüğü şekildeydi, ancak bu defa herkes onu görebiliyordu.

Harika bir partiydi. Yemekler yendi, eğlenceli oyunlar oynandı, içten sohbetler yapıldı. Scrooge orada bulunmaktan ne kadar hoşnutsa, diğerleri de onun orada olmasından o kadar mutluydu.

O günden sonra Scrooge günlerinin çoğunu yeğeninin evinde geçirdi. Yeğeninin çocukları olup da aile büyüyünce, yaşamı çok daha renkli bir hal aldı.

Yaşlı adam, Bob Cratchit ve ailesini de ihmal etmedi. Sık sık onları ziyaret etti, küçük Tim'in tedavisinin bütün masraflarını karşıladı. Küçük Tim sağlıklı bir delikanlı olarak büyüdü ve Scrooge'un gerçek amcası olmadığını bile unuttu. Bob Cratchit'in bütün çocukları da Scrooge ve yeğeni sayesinde güzel yaşamlar kurdular.

Scrooge'un iyiliği sadece Cratchit ailesini etkilemedi. Adı kısa sürede ülkenin en iyi insanları arasında anılmaya başlandı. Bazıları onun çıldırdığı dedikodusunu yaptılar, ama o bunlara gülüp geçti. Çünkü böylelerinin dünyanın güzelliğini göremeyecek kadar kör olduklarını biliyordu. Kalbinin iyilik ve mutlulukla dolması ona yetmişti. Bir daha hiç hayalet görmedi, ama o gece gördüklerini asla unutmadı.

Umarım onun yaşadıkları hepimize ilham verir. Herkese mutlu yıllar!

Charles Dickens

(1812 – 1870)

Memur bir babanın oğlu olarak 1812 yılında doğan Dickens'ın çocukluk yılları refah içinde geçse de, babasının borçları yüzünden hapse girmesiyle sefaletle tanıştı. Henüz 11 yaşındayken bir boya fabrikasında çalışmak zorunda kaldı. 15 yaşında bir avukatın yanına giren genç Dickens, öğrenmeye meraklı olduğu için boş zamanlarında stenografi öğrendi. 1835 yılında **Morning Chronicle** gazetesine stenograf olarak girdi ve 1835'te "Boz" takma adıyla *Boz'un Karalamaları* başlığında notlar yayınlamaya başladı.

1837'de yazar olarak tanınmasını sağlayacak *Bay Pickwick'in Serüvenleri* adlı kitabını yayınladı. 1840'ta Amerika'ya gitti ve burada büyük bir coşkuyla karşılandı. İngiltere kadar Amerika'da da çok sevilen Dickens, bu dönemden itibaren birbiri ardına başyapıtlar yazdı.

1843 ile 1846 arasında bol bol seyahat eden Dickens, bu seyahatlerde dönemin ünlü yazarlarıyla tanışma fırsatı buldu. Bu dönemde yine **Daily News** ve **Household Words** gazetesini ve dergisini çıkardı.

1870 yılında şöhretinin zirvesindeyken öldü.

Ebenezer cimri, huysuz ve bencil bir adamdı. Kimseyle arkadaşlık etmez, eğlencelere katılmaz, işinden başka bir şey düşünmezdi. Çok parası olduğu halde, kimseye yardım etmezdi. Dünya üzerinde, iyi kalpli yeğeninden başka seveni yoktu ama Ebenezer bunu da dert etmezdi. Hiç kimseye ihtiyacı olmadığını düşünürdü. Ancak Yılbaşı öncesi kapısını çalan bir ziyaretçi her şeyi değiştirdi. Aslında ziyaretçi kapıyı çalmamış, doğrudan içinden geçmişti. Bu garip ziyaretçinin, eski arkadaşına anlatacak çok önemli şeyleri vardı.

